

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۰۲۵

طبع

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۰۲۵، «طبع» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «طبع» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «طبع» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۰۲۵
ریشه	طبع
تعداد تکرار	۱۱
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۶۳

فهرست مشتقات

۱. طَبَعَ (۴) ۲. طَبَعَ (۱) ۳. فَطَّعَ (۱) ۴. نَطَّبَعُ (۲) ۵. يَطْبَعُ (۳)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۲)	۱۴. ابي (۲)	۲۷. ذنب (۱)	۴۰. غير (۲)	۵۳. كل (۱)
۲. اذن (۱)	۱۵. بصر (۱)	۲۸. رسل (۲)	۴۱. فقه (۲)	۵۴. كون (۴)
۳. ارث (۱)	۱۶. بعث (۱)	۲۹. رضو (۲)	۴۲. قبل (۲)	۵۵. مقت (۱)
۴. ارض (۱)	۱۷. بعد (۲)	۳۰. سبل (۱)	۴۳. قتل (۱)	۵۶. نبء (۱)
۵. الله (۱۰)	۱۸. بين (۲)	۳۱. سلط (۱)	۴۴. قري (۱)	۵۷. نبو (۱)
۶. اله (۱۰)	۱۹. تبع (۱)	۳۲. سمع (۳)	۴۵. قصص (۱)	۵۸. نقض (۱)
۷. امن (۵)	۲۰. جبر (۱)	۳۳. شىء (۱)	۴۶. قلب (۱۱)	۵۹. هدى (۱)
۸. انف (۱)	۲۱. جدل (۱)	۳۴. صوب (۱)	۴۷. قلل (۱)	۶۰. هوى (۱)
۹. انن (۲)	۲۲. جىء (۲)	۳۵. عدو (۱)	۴۸. قول (۳)	۶۱. وثق (۱)
۱۰. اهل (۱)	۲۳. حتى (۱)	۳۶. علم (۳)	۴۹. قوم (۱)	۶۲. ورث (۱)
۱۱. اول (۳)	۲۴. حقق (۱)	۳۷. غفل (۱)	۵۰. كبر (۲)	۶۳. وله (۱۰)
۱۲. اوى (۲)	۲۵. خرج (۱)	۳۸. غلف (۱)	۵۱. كذب (۲)	
۱۳. ائى (۲)	۲۶. خلف (۲)	۳۹. غنى (۱)	۵۲. كفر (۴)	

فهرست آیات

۱. {النساء - ۱۵} فِيمَا نَقُضُهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَ كُفْرِهِمْ بِآيَاتِ اللَّهِ وَ قَتْلِهِمُ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَ قَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا
۲. {الأعراف - ۱۰} أَوْ لَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَنْ لَوْ نَشَاءُ أَصْبَأْنَهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ
۳. {الأعراف - ۱۰} تِلْكَ الْأَمْثَلُ نَقُضُ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا وَ لَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الْكَافِرِينَ
۴. {التوبة - ۸۷} رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَ طَبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ
۵. {التوبة - ۹۳} إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُوكَ وَ هُمْ أَغْنِيَاءُ رَضُوا بِأَنْ يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
۶. {يونس - ۷۴} ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْبَعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ
۷. {النحل - ۱۰} أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ سَمِعِهِمْ وَ أَبْصَارِهِمْ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْعَافِلُونَ
۸. {الروم - ۵۹} كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
۹. {غافر - ۳۵} الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَثِيرٌ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَ عِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ
۱۰. {محمد - ۱۶} وَ مِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ أَنْفَا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَ اتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ
۱۱. {المنافقون - ۳} ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطْبَعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ